

Testy pro praktické využití psovoda se psem (KZJ)

Sutinový test prvního a druhého stupně ST 1÷2

Plošný test prvního a druhého stupně PT 1÷2

Test psa stopaře prvního a druhého stupně TPS 1÷2

Smyslem testů je prověření schopností týmu psa a psovoda ve vyhledávání osob v určitých podmínkách a terénech, ve dne i v noci, ověřit dovednost i ovladatelnost psa, jeho povahové vlastnosti a fyzickou kondici.

Testy jsou koncipovány tak, aby se u sutinového a plošného testu druhý stupeň co nejvíce blížil podmínkám atestům MVČR v dané kategorii. Doporučuje se, aby psovodi se psy byli vysíláni na atesty MVČR po splnění druhého stupně testu dané kategorie (pro členy KZJ platí směrnice „S04-Podmínky pro účast psovodů na atestech MVČR“). Atest MVČR pro stopaře není aplikován.

Níže uvedené testy se provádí s ohledem na praktické zařazení týmu, proto nejsou detaily specifikovány jako u sportovních zkušebních řádů. Pro pochopení terminologie, cviků označení a ovladatelnosti je nutná znalost zkušebních řádů IPO-R a řádu SZBK pro záchrané psy a předpisy MVČR (<http://www.hzscr.cz> - Metodika sutinového vyhledávání s využitím záchranářských psů a další související předpisy).

Veškeré práce při provádění testů řídí rozhodčí KZJ ČR. Rozhodčí KZJ ČR jsou kvalifikováni dle směrnice KZJ ČR „S14-Rozhodčí KZJ“. Rozhodčí může pověřit přípravou prací určeného vedoucího pracoviště. Rozhodčí KZJ ČR garantuje objektivitu a regulérnost připraveného testu pro danou kategorii. Testy KZJ ČR může posoudit i externí rozhodčí s adekvátní kvalifikací a znalostí Testů (např. posuzující atesty MV ČR v rámci IZS). Externího rozhodčího schvaluje na jednotlivé akce výbor KZJ na návrh výcvikáře KZJ ČR.

Přihlášky na testy přijímá a schvaluje výcvikář KZJ ČR, který sdělí termín, čas a místo konání testů. Výcvikář zajistí před konáním akce soupisku účastníků testů (Soupiska-Výsledková listina_Testy KZJ).

Zápis zkoušky splněného testu druhého stupně je podmíněn dříve splněným testem prvního stupně dané kategorie. Rozhodčí má možnost si vyžádat pomocníky, kteří mu budou během konání zkoušky vypomáhat v situacích, ve kterých rozhodčí nemůže být nebo není přítomen s posuzovaným psovodem.

I. Nároky kladené na práci psa

Chování a připravenost psa je posuzována po celou dobu konání akce. Pokud pes projeví chování, které by mohlo nasvědčovat, že se jedná o psa se špatným typem vyšší nervové činnosti, špatnou ovladatelností a připraveností, může být z plnění testu vyloučen.

Speciální cviky pro plošné a sutinové testy jsou zaměřeny na dva nejdůležitější úkoly při atestačních zkouškách:

- vyhledání a označení hledaného subjektu (osoby či skupiny)
- prověření prostoru či terénu, zda se zde nenachází hledaný subjekt (osoba)

Pes musí v co nejkratším čase systematicky a důsledně propátrat daný úsek a označit místa, na kterých se nachází hledaný subjekt. Přesnost místa označení je posuzována s přihlédnutím na povětrnostní podmínky, skladbu terénu a ostatní vlivy, které mohou ovlivnit práci psa. Označené místo musí být co nejbližší k hledanému subjektu. Psovod musí místo nálezů co nejvíce konkretizovat podle chování psa. Přesné označení místa nálezů je hlavním úkolem psovoda a zásadní skutečností, která při zásahu přímo ovlivňuje průběh následujících záchraných akcí.

Speciální pachové práce – stopování, je zaměřena na nalezení osoby po pachové stopě a nalezení hledané osoby. Nalezení předmětů pro splnění testu není podmínkou, v praxi může být však výhodou. Označení osoby i předmětů může být libovolným způsobem, pes však nesmí osobu obtěžovat nebo ji jinak fyzicky svévolně kontaktovat.

Testy se mohou konat v průběhu celého roku s ohledem na celkové podmínky pro práci psa a psovoda. Pokud nemůže být zaručena bezpečnost nebo zdraví osob a psů, musí být konání testů odloženo.

Háravá fena nastupuje na každou disciplínu testu vždy poslední. V odůvodněných případech lze háravou fenu na testy nepřipustit (např. pokud se předpokládají společné práce více psů současně v sousedících terénech a podobně).

II. Nároky kladené na práci psovoda

Vybavení psovoda při vypracování testu musí odpovídat charakteru práce na speciálním cviku v praxi. Tzn. vybavení pro první pomoc, první pomoc psovi, vybavení pro noční práci (svítilna, reflexní prvky), vybavení pro komunikaci (vysílačka, mobilní telefon), oblečení a obuv do těžko prostupného terénu, tekutiny, GPS apod. Odborná způsobilost psovoda je posuzována před nasazením psa (zjištění situace) a v průběhu plnění speciálního cviku nebo i formou přezkoušení základních znalostí a dovedností k nasazení. Při všech nočních pracích a během denních při práci v sutinách a vyžadují-li to okolnosti na plochách (skalnatý terén, jeskyně a podobně) je vyžadována v terénu přílba.

Vyžaduje se znalost práce s mapou, GPS navigací, radiostanicí a základní znalosti první pomoci. Nález osoby hlásí psovod rozhodčímu předem domluveným způsobem, obvykle vysílačkou.

III. Minimální věk psa pro skládání testů

ST, PT, TPS 1	15 měsíců
ST, PT, TPS 2	20 měsíců

IV. Terény pro vyhledání:

Všechny terény pro všechny disciplíny a kategorie musí být pro práci psa i psovoda bezpečné. Tzn. bez chemického/toxického znečištění, odpojený elektrický proud a plyn, případně jiné zdroje nebezpečí. Při přechodech frekvence musí být zajištěn ve spolupráci s psovodem bezpečný přechod přes komunikace a podobně.

Rozhodčí může v rámci prověrky fyzické připravenosti psovoda a psa vyžadovat přesun mezi denní a noční prací pěšky nebo přesun z určeného místa na speciální cvik v předem stanoveném časovém limitu.

ST 1÷2:

Terény musí mít jasně sutinový charakter, ale pro jednu ze speciálních prací může být použita stojící budova. V té však musí být dostatek materiálu, který hledajícím znemožní rychlý a plynulý postup díky nutnosti prověřit mnoho potencionálních úkrytů.

PT 1÷2:

Lesy, houštiny, mláží, vysoký porost, okolí cest, ale i prázdné prostorné objekty, opuštěné budovy, haly.

TPS 1÷2:

Terény stop musí odpovídat danému stupni TPS a musí umožnit ověření práce psa praktického charakteru na položené stopě. Pokládat stopy „sportovně“ je nežádoucí.

V. Pořádání akcí a vyhodnocení pořadí na akcích

Vyhlašuje-li se na akci výsledné pořadí psovodů se psy, seřadí se podle součtu bodů ve výsledkové listině nejprve ti, kteří mají obě disciplíny nejméně na uspokojivou a po nich všichni ostatní podle celkového součtu bodů.

Při shodě celkového součtu bodů rozhoduje v pořadí:

- speciální práce B
- los

Na oficiálních akcích KZJ má psovod se psem i při neúspěšném oddíle právo dokončit všechny disciplíny. Neplatí při diskvalifikaci nebo při zranění psa nebo psovoda.

Počet účastníků akce:

Na jednu akci (den + noc nebo noc + den) mohou nastoupit minimálně 3 psovodi. Maximální počet účastníků na akci se řídí časovými případně technickými možnostmi. Testy ST, PT a TPS lze při jedné akci posuzovat společně, jsou-li k tomu odpovídající podmínky a terény.

PT 1, ST 1, TPS 1 může posuzovat jeden rozhodčí a to maximálně 5 psovodů . U PT 2, ST 2, TPS 2 musí být vždy dva rozhodčí (lze i externí) a mohou posoudit maximálně 5 psovodů dohromady.

VI. Ovladatelnost pro ST 1, PT 1 a TPS 1

Obecné:

Cviky ovladatelnosti se provádí **v terénu speciálních cviků**. Pro všechna plemena a velikosti psů jsou podmínky totožné. Ovladatelnost je souhrn několika důležitých cviků, které musí pes zvládnout a **provádí se před prvním speciálním cvikem**.

Ovladatelnost na vodítku ve skupině aspoň 3 osob, nesení a předání psa, přivolání, odložení a netečnost k hlukům prostředí. Ovladatelnost se hodnotí pouze souhrnně **SPLNIL** nebo **NESPLNIL**. Tým může být připuštěn ke speciálním pracím pouze po zadání hodnocení **SPLNIL**.

Jestliže pes projeví kdykoliv během testu (tedy nejen jako reakci na hluky prostředí) vůči lidem či jiným psům agresivitu, nebo strach, který mu znemožňuje provádět v dané chvíli určenou činnost, je mu práce ukončena diskvalifikací. Jestliže se psovod nechová ke svému psu korektně, je mu práce ukončena diskvalifikací.

Provádění a hodnocení ovladatelnosti:

Psovod s upoutaným psem projde skupinou pohybujících se osob s upoutanými psy v terénu dle pokynů rozhodčího. Následně zvedne, nese a předá psa pomocníkovi, který psa poponese a položí na zem (psovod zůstává stát v místě předání a po položení psa pomocníkem psa přivolá). Následně psa odloží na určeném místě a jde zjistit situaci pro pátrání k rozhodčímu. Následně jde ke psovi a připraví se na zahájení speciálního cviku.

Cílem je prověřit, že pes není agresivní vůči osobám a ostatním psům, možnost transportu zraněného psa a schopnost psa setrvat na místě v případě potřeby.

Ovladatelnost pro ST 2, PT 2, TPS 2 se provádí během speciální práce, kdy je prověřeno odložení psa po nálezu osoby a je započata první pomoc. Ovladatelnost se hodnotí pouze souhrnně **SPLNIL** nebo **NESPLNIL**.

VII. Speciální práce ST 1÷2, PT 1÷2 a TPS 1÷2

Ve všech kategoriích platí, že jedna práce probíhá ve dne (za světla), druhá v noci (za tmy). Časová prodleva mezi ukončením první a započatím druhé je nejméně 1 hodina, nejvíce 24 hodin. Je lhostejné, začíná-li se denní nebo noční prací. V případě, že se začíná nocí, doporučuje se provádět poslušnost večer před setměním nebo v noci při umělém osvětlení.

Speciální práce ST 1÷2, PT 1÷2:

Rozhodčí KZJ ČR má právo přezkoušet psa před zahájením speciálních prací, jak se chová k vyhledané osobě (tzv. samostatné „přímé“ vyhledání).

Při prvním falešném značení nemůže být daný oddíl hodnocen lépe než uspokojivě. Dojde-li k druhému falešnému značení v průběhu testu, nemůže být splněn.

V rámci hlášení se psovod snaží dostat veškeré dostupné informace o pracovišti a sám nahlašuje způsob, jakým pes osoby označuje. Povoleny jsou všechny způsoby, které popisuje MZŘ IPO-R. Úkryty pes musí označovat přesvědčivě a samostatně.

Pro splnění testu musí být nalezeny všechny hledané subjekty a v každém z obou oddílů je nutno získat minimálně 70 % bodového hodnocení.

Pes musí prokazatelně označit osobu bez pomoci psovoda.

Rozhodčí KZJ ČR může ovlivňovat postup psovoda a určit, kam může a kam nesmí vstupovat (bezpečné zóny). Určuje rovněž způsob a intenzitu rušení činnosti psa (osoby v terénu, ohně, hluk...) a osvětlení při noční práci. Osvětlení psa a osvětlování prohledávaného prostoru vlastními zdroji je čistě na vůli psovoda.

Úkryty pro ST musí být náročné; pod úroveň, nad úroveň, v úrovni volně či skrytě. Osoby mohou být klidné, ale je možno přezkoušet psa (při 2. stupni) osobou např. sténající v úkrytu nebo osobou, která má část těla (ruka, noha) vyčnívající z úkrytu.

Ukryté osoby v PT jsou pro psa kontaktní, ale při prohledávání prázdných objektů (2. stupeň) může být osoba ukrytá – pachově snadno zjistitelná (pod mříží, pletivem) nebo v lese na hustém stromě.

Psovod nikdy neznačí počet ukrytých osob, ten nemusí být v rámci jedné akce pro všechny stejný. Může svou práci ukončit kdykoliv, pokud je přesvědčen, že našel všechny hledané subjekty. To je rovněž hodnoceno. Časový limit může být rozhodčím přizpůsoben podmínkám.

Rozhodčí může upravit čas na práci podle povahy terénu.

Speciální práce TPS 1÷2:

Práce může být považována za splněnou pouze při nalezení a označení (identifikaci) hledané osoby.

Při všech speciálních pracích všech kategorií musí být zajištěny přirozené zvuky, případně kouř jako při praktickém zásahu. Mohou se ozvat i výstřely (ráže 6÷9mm).

VIII. Parametry a hodnocení testů

Sutinový test ST 1:

Oddíl A - Speciální práce	100 b. (70)
Oddíl B - Speciální práce	100 b. (70)
Celkem	200 b. (140)

A) Vyhledání a označení 1÷2 osob v terénu o maximální ploše 600m² (patra se nesčítají) v časovém limitu 20 minut. Současně může pracovat více psovodů na sousedících terénech. Každý je hodnocen samostatně.

B) Vyhledání a označení 1÷2 osob v terénu o maximální ploše 600m² (patra se nesčítají) v časovém limitu 20 minut.

Vyhledání osob a samostatnost psa	30 b.
Označení osob	60 b. (60 nebo 30 + 30)
Práce psovoda	10 b.

Sutinový test ST 2:

Oddíl A - Speciální práce	100 b. (70)
Oddíl B - Speciální práce	100 b. (70)
Celkem	200 b. (140)

A) Vyhledání a označení 0÷3 osob v terénu o maximální ploše 800m² (patra se nesčítají) v časovém limitu 30 minut. Současně může pracovat více psovodů na sousedících terénech. Každý je hodnocen samostatně.

B) Vyhledání a označení 0÷3 osob v terénu o maximální ploše 800m² (patra se nesčítají) v časovém limitu 30 minut.

Rozhodčí si může vyžádat překrýt již nalezený úkryt (tedy znovu označit již nalezenou osobu, ale nejdříve po 20 minutách od prvního označení daného úkrytu).

Vyhledání osob a samostatnost psa	30 b.
Označení osob	60 b. (60, 30 + 30 nebo 20 + 20 + 20)
Práce psovoda	10 b.

V součtu obou prací se doporučuje ukryt 2÷5 hledaných osob.

Plošný test PT 1:

Oddíl A - Speciální práce	100 b. (70)
Oddíl B - Speciální práce	100 b. (70)
Celkem	200 b. (140)

A) Vyhledání a označení 1÷2 osob v terénu o maximální rozloze 30.000m² v časovém limitu 30 minut. Současně může pracovat více psovodů na sousedících terénech. Každý je hodnocen samostatně.

B) Vyhledání a označení 1÷2 osob v terénu o maximální rozloze 20.000m² v časovém limitu 20 minut.

Osoby mohou být v jakékoli poloze (sedící, ležící, stojící). Rozhodčí si může vyžádat přesun k terénu v denní práci cca 500 metrů a zároveň prohledání okolí cesty psovoda se psem, toto prohledání ale nebude mít vliv na splnění zkoušky.

Vyhledání osob a samostatnost psa	30 b.
Označení osob	60 b. (60 nebo 30 + 30)
Práce psovoda	10 b.

Plošný test PT 2:

Oddíl A - Speciální práce	100 b. (70)
Oddíl B - Speciální práce	100 b. (70)
Úsekové hledání	SPLNIL/NESPLNIL
Celkem	200 b. (140)

Část prací probíhá ve dne, část v noci.

- Celkový počet hledaných osob ve všech terénech a úsecích je max. - 10.
- Celková rozloha všech terénů (Oddíl A a B)- max. 150 000 m²
- Doporučený časový limit na prohledání terénů je stanoven na 6 minut za každých započatých 10 000m² (tj. například terén o velikosti 48 000 m² má časový limit 30 minut).
- Celkový časový limit na všechny terény je dán součtem doporučených časových limitů na jednotlivé terény k prohledání.
- Časový limit pro přesuny a pro prohledání úseků je stanoven na 2,5 minuty za každých započatých 100 m (tj. úsek o délce 1 km má časový limit 25 minut).
- Rozhodčí může limit zkrátit nebo prodloužit v závislosti na obtížnosti terénu.
- Práci v terénech nekončí rozhodčí, ale psovod, který si musí sám hlídat čas v jednotlivých terénech. Rozhodčí pouze doporučí čas na práci a až v případě dosažení celkového časového limitu psovoda upozorní a podle dané situace práci ukončí.
- Součet délek úsekové hledání k/z terénu v každém oddílu je stanoveno na max. délku 1,5 km a max. šířku 40 m prohledávaného pásu kolem osy postupu. Součástí úsekového hledání proběhne ovladatelnost psa, kdy po nález osoby je nutnost psa odložit v bezpečné vzdálenosti a bezpečně pro psa, následně poskytnout základní první pomoc osobě. Během úsekového hledání je možnost rušivých zvuků (siréna, křik, štěkot psů, zvuk motorové pily atd.)
- Osoby mohou být v jakékoli poloze (sedící, ležící, stojící, chodící). Skupinka osob je považována jako nález jedné osoby.

Vyhledání osob a samostatnost psa	30 b.
Označení osob	60 b. (60, 30 + 30 nebo 20 + 20 + 20)
Práce psovoda	10 b.

V součtu všech prací se doporučuje ukryt 10 hledaných osob.

Test psa stopaře TPS:

Před zahájením stopy předá rozhodčí psovodovi uzavřený igelitový sáček (nebo sklenici) s napachovaným předmětem hledané osoby. Tvar stopy simuluje chůzi osoby v různorodém terénu (možnost přechodů přes cesty apod.), proto není určen počet lomů, oblouků a jiných možných tvarů. Nalezení osoby oznámí psovod rozhodčímu radiostanicí. Rozhodčí KZJ ČR může postupovat za psovodem. Dojde-li k překřížení stopy náhodnými chodci (např. houbaři) či zvěří, není to překážkou pro její vypracování. Předměty jsou velikosti předmětů denní potřeby – kapesník, rukavice, boty apod.

Psovod může vést psa libovolně dle svého uvážení. Může psa libovolně usměrňovat, volit rychlost postupu, vzdálenost od psa. Musí mít psa neustále v dohledu a nesmí ohrozit psa, sebe i další účastníky akce a nahodilé osoby (například nekontrolovaným přechodem psa přes cesty a podobně). Jedinou podmínkou je, že pes provádí hledání osoby pomocí stopování nikoliv „plošným revírováním“. Práce probíhají v denních (za světla) i nočních hodinách (za tmy). Prostor pro vyhledání začátku stopy popíše psovodovi rozhodčí na základě přirozených orientačních bodů v místě pro vyhledání (tzn. prostor není vytyčen uměle např. cedulkami a podobně).

Dílčí body za předmět se určí dle skutečného počtu předmětů na stopě (max. počet bodů děleno počtem předmětů)

Zahájit práci musí psovod nejpozději do 10-ti minut od zjištění situace a obdržení napachovaného předmětu k vyhledání stopy.

Hodnocení: známka se zadává při nalezení osoby v časovém limitu a splnění nejméně za 70 bodů v každém oddíle.

Test psa stopaře TPS 1

Oddíl A - Speciální práce	100 b. (70)
Oddíl B - Speciální práce	100 b. (70)
Celkem	200 b. (140)

Stopa A: cizí, minimálně 60 minut stará, 500m dlouhá, 4 předměty. Kladeč sedí nebo leží na konci stopy, v úrovni terénu. Pomocník 30 minut po položení stopy překříží stopu kladeče. Nejdříve však po 200 m stopy položené kladečem. Stopa se provádí za denního světla. Časový limit pro vypracování stopy je 30 minut.

Vyhledání stopy se provádí v prostoru 50m² (cca 5x10 m). Přírodní terén se změnou porostu, přejítí polních a lesních cest.

Stopa B: cizí, minimálně 20 minut stará, 150m dlouhá, 2 předměty na stopě. Kladeč sedí nebo leží na konci stopy, v úrovni terénu. Stopa se provádí za tmy. Časový limit pro vypracování stopy je 15 minut.

Vyhledání stopy se provádí v prostoru 50m² (cca 5x10 m). V prostoru pro vyhledání není žádná další úmyslně položená stopa. Přírodní terén se změnou porostu, přejítí polních a lesních cest.

Test psa stopaře – TPS 2

Oddíl A - Speciální práce	100 b. (70)
Oddíl B - Speciální práce	100 b. (70)
Celkem	200 b. (140)

Stopa A: cizí, minimálně 120 minut stará, 1000m dlouhá, 2 až 4 předměty. Kladeč je na konci stopy, může být v kterémkoliv poloze pod nebo v úrovni terénu. Stopa se provádí za denního světla. Časový limit pro vypracování stopy je 45 minut.

Vyhledání stopy se provádí v prostoru 600m² (cca 20x30 m). Současně s kladečem projdou obdélníkem dva pomocníci, kteří však nesmí stopu v obdélníku překřížit a nesmí jím projít blíže než 5m od stopy kladeče. Každý pomocník později stopu jednou překříží. Přírodní terén se změnou porostu, přechod komunikací, může vést i k okrajovým částem obce.

Stopa B: cizí, minimálně 20 minut stará, 150m dlouhá, 2 předměty na stopě. Kladeč je na konci stopy, může být v kterémkoliv poloze pod nebo v úrovni terénu. Stopa se provádí za tmy. Časový limit pro vypracování stopy je 20 minut.

Vyhledání stopy se provádí v prostoru 50m² (cca 5x10 m). V prostoru pro vyhledání není žádná další úmyslně položená stopa. Mírná frekvence okrajových částí obce, přechod komunikací.

Převod hodnocení dle kritérií na bodové hodnocení TPS 1÷2:

Stopa:

Vyhledání stopy	.....	10	bodů
Sledování stopy	.....	31	bodů
Nalezení předmětů	.....	8	bodů
Nalezení osoby	.....	51	bodů
Celkem:	.....	100	bodů

TPS-1:

Sledování stopy - stopa A:

Délka stopy do (m) *	0	100	200	300	400	500
Převod na body	0	6	12	19	25	31

Sledování stopy - stopa B:

0	50	100	150
0	10	20	31

Vypracovaná délka stopy (délka ujitě stopy se bere v úvahu +/- 10%):

TPS-2:

Sledování stopy - stopa A:

Délka stopy do (m) *	0	200	400	600	800	1000
Převod na body	0	6	12	19	25	31

Sledování stopy - stopa B:

0	50	100	150
0	10	20	31

Vypracovaná délka stopy (délka ujitě stopy se bere v úvahu +/- 10%):

Nalezení předmětů:

Předmětů na stopě	1	2	3	4
Bodů za 1 předmět	8	4+4	3+3+2	2+2+2+2

Hodnocení testu psa stopaře

Kritéria hodnocení stopy I. až IV. jsou určena pro slovní hodnocení průběhu vypracování. Převod na bodové hodnocení je v tabulce výše. Čas se měří od chvíle, kdy psovod dá signál rozhodčímu pro zahájení práce.

I. KRITERIUM - vyhledání stopy

hodnocení ANO/NE (samostatně vyhledal nebo nevyhledal pachovou stopu)

v rámci stanoveného časového limitu může libovolně pracovat, jen si sám řekne, kdy vzdává vyhledávání stopy a je tedy hodnocen "NE" - nevyhledal stopu (např. neví si rady a sám se zeptá nebo si určí vzdálenost, ve které chce být zastaven, pokud půjde špatným směrem od stopy)

Ia. KRITERIUM - poznal sám, že se ztratil

pokud sám pozná, že neví jak dál nebo že jde špatným směrem, je hodnocen "ANO" = neztratil se (ví, že udělal chybu).

II. KRITERIUM - vypracování stopy

hodnocení - procentuální vyjádření vypracované délky stopy

v rámci stanoveného časového limitu může libovolně pracovat, jen si sám řekne, kdy vzdává sledování stopy a je tedy hodnocen pouze v procentech za vypracovanou část stopy (např.: neví si rady a sám se zeptá nebo si určí vzdálenost, ve které chce být zastaven, pokud půjde špatným směrem od stopy)

kdo nedojde stopu, tak automaticky nevyhledal osobu na konci stopy a čas pro hodnocení se zastavuje v bodě, kdy to psovod vzdá podle předchozího článku

pokud je pes po vypršení časového limitu v posledních 10-ti% stopy a stále pracuje na stopě, nechá se pachovou stopu dokončit se započítáním celého času potřebného k vypracování stopy

pokud psovod se psem nestihnou vypracovat pachovou stopu v časovém limitu nebo skončí v průběhu stopy - může psovod s přiděleným doprovodem tréninkově pachovou stopu dokončit

Ila. KRITERIUM - poznal sám, že se ztratil

pokud sám pozná, že neví jak dál nebo že jde špatným směrem, je hodnocen "ANO" = neztratil se (ví, že udělal chybu). Určuje se vždy v cca 100m úsecích. Jinak platí, kdo vypracuje delší část stopy, je před tím, kdo vypracoval kratší část stopy. Pokud dojdou cca stejnou vzdálenost, pak rozhoduje o pořadí Ila. kritérium.

III. KRITERIUM - vyhledání osoby

hodnocení ANO / NE (samostatně vyhledal nebo nevyhledal osobu na konci stopy)

pokud se psovod se psem na konci stopy od osoby vzdálí o více než 100m aniž by ji našel, jejich hodnocení je "NE" - nenašli osobu

IV. KRITERIUM - celkový čas

čas v minutách a vteřinách

celkový čas od vydání povelu nebo pokynu psovi k vyhledání a sledování stop až po nalezení osoby nebo ukončení sledování pachové stopy v jejím průběhu

Postup hodnocení stopy:

kdo sám vyhledá stopu je umístěn automaticky před všechny, kteří to nedokážou (kdo nedokáže vyhledat stopu, v praxi by skončil). Z těch, co nedokážou samostatně vyhledat stopu, jsou ti co poznají že stopu nevyhledali automaticky před těmi, co to nepoznají (v praxi by mohl odvést pozornost jinam)

podle délky vypracované stopy. Z těch, co nedokážou vypracovat celou pachovou stopu samostatně, jsou ti, co poznají ztrátu stopy automaticky před těmi, co to nepoznají (kdo se dostane dále, tak v praxi poskytne větší šanci na dohledání osoby)

jestli psovod/pes na konci stopy jsou schopni osobu nalézt nebo prostě půjdou dál (v praxi stačí, když by určili s přesností na 50m, že je tam osoba, co by bylo platné, kdyby udělal stopu a osobu tam klidně nechal a šel dál)

podle rychlosti jejich práce (s přibývajícím časem, klesá šance na záchranu života)

IX. Práce kladečů a pomocníků pro ST, PT a TPS:

Všichni pomocníci v terénu sutinového testu musí být vybavení přilbou a mít uzavřenou obuv s pevnou podrážkou.

Kladeči stop a pomocníci v ploše a sutinách se řídí pokyny rozhodčího KZJ ČR nebo jím pověřené osoby.

Kladeč pro TPS předá nákres stopy nebo GPS se zapsanou stopou rozhodčímu (nebo jím pověřené osobě) nebo jde již po předem připravené trase (dle mapy nebo GPS). Taktéž jsou zaznamenány místa úmyslných křížení. Kladeč informuje rozhodčího o chování psa při nálezu. Nevyžadují se žádné zvláštní požadavky na kladeče a pomocníky, jen musí být schopni provést položení a křížení dle pokynů rozhodčího. Pokud jsou na stopě umístěny předměty, nesmí být ve větší vzdálenosti jak 1 metr od položené stopy (tzn., neodhazují se do dálky, ale volně se pustí na zem (cca přirozená ztráta z kapsy či batohu). Předměty musí být dobře napachované (kladeč je má u sebe minimálně 20 minut před položením stopy). Stejně tak musí být napachovaný předmět, který je předán psovodovi (v igelitovém sáčku či uzavřené sklenici) před zahájením práce. Předmětů se kromě kladeče nesmí nikdo jiný dotýkat.

X. Ostatní

Psovod po absolvování testu v případě splnění testu (min 70b. v každém oddílu testu) obdrží:

- Potvrzení o vykonané zkoušce
- Posudkový list od rozhodčího KZJ ČR

Vyplněné a potvrzené formuláře po ukončení testů archivuje výcvikář KZJ ČR:

- Soupiska-Výsledková listina_Testy KZJ – originál
- Potvrzení o vykonané zkoušce - kopii

Celková známka provedení testu na základě bodového hodnocení se zadává následovně:

Výborně	.....	200 - 191
Velmi dobře	.....	190 - 180
Dobře	.....	179 - 160
Uspokojivě	.....	159 - 140
Nedostatečně	.....	139 – 0

Schváleno výborem Kynologické záchranné jednotky České republiky, z.s. v roce 2024. Zpracovala Soňa Šabacká (za výcvikovou komisi KZJ ČR), Jolana Kaplanová (za odbornou komisi pro rozhodčí KZJ ČR) a Pavel Job.

Schváleno členskou schůzí Kynologické záchranné jednotky České republiky, z.s. dne 3.3.2024

Vydáno KZJ ČR, Brno březen 2024.